UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rev: Et Eximii Patris P. Francisci Aloysii Kamperger E Societate Jesu Ss: Theologiæ Doctoris ejusdémque olim in Carolo-Ferdinandæa Universitate Pragensi Professoris Publici & Ordinarij Dein ...

Kamperger, Franz Alois

Eystadii, 1705

Articulus II. An Relationes divinæ distinguantur ab Essentia virtualiter intrinsece? an formaliter ex Natura rei? an sola ratione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-84291

Visual Library

dem posse esse realiter rationem identitatis, & distinctionis.

ARTIC. II. *An Relationes divinæ distinguantur ab Essentia virtualiter intrinsecè? an formaliter ex natura rei? an solâ ratione?*

Resp. Non virtualiter intrinsecè; non formaliter ex natura rei; sed solâ ratione. Probatur 1. & 2. pars Authoritate. Quia nulla distinctio intrinseca est distinctio solius rationis & intelligentiæ; atqui hanc asserunt Patres & Concilia inter Essentiam & Relationes divinas, ut infra constabit; ergo. 2. Patres asserunt dari in divinis, ubi non intervenit oppositio relativa, summam simplicitatem, unitatem, identitatem, nominatim Dionys. c. 2. de divinis Nominibus, ubi ait: *DEUM esse summè simplicem & excellentissimè unum, & identitate præstantem omnibus.* Et c. 5. de Natura divina, dicit; *Unâ simplicitate superlativè omnem duplicitatem excludente.* Et cap. 9. ait: *DEUM esse in pulcherrimis identitatis finibus constitutum, essêque copiam & supereminentem causam totius identitatis*, &c. atqui suppositâ aliquâ distinctione intrinsecâ, non daretur maxima simplicitas, & identitas; ergo &c. 3. Si à parte rei aliquomodo distinguuntur Relationes & Essentia, dabitur à parte rei quaternitas, quod est contra Lateran. & Rhemense.

Probatur 2. Distinctio actu existens à parte rei, independenter ab Intellectu, est distinctio realis; sicut homo actu existens à parte rei, independenter ab intellectu, est homo realis; sed distinctio virtualis intrinseca, vel formalis ex natura rei, est actu verè à parte rei independenter ab Intellectu; ergo est distinctio realis. *Confirm. 1.* Ideo præcisè Pater & Filius distinguuntur realiter, quia distinguuntur actu independenter ab intellectu; ergo distingui realiter est distingui actu independenter &c. *Confirm. 2.* Omne quod independenter ab intellectu & sine omni respectu ad diversum modum intelligendi, verè est negabile de altero, realiter distinguitur ab altero; sicut è contra, quod sine omni respectu ad eundem modum intelligendi verè est affirmabile de altero, est idem realiter cum altero; atqui positâ distinctione virtuali intrinseca, vel formali ex natura rei, independenter ab intellectu, & sine omni respectu ad diversum modum concipiendi, verè de Paternitate est negabile: *quod communicetur Filio*, de Filiatione: *quòd sit improducta*, &c. ergo *communicari* distinguitur realiter à Paternitate, & *esse improductum* à Filiatione; atqui *communicari*, & *esse improductum* est & realiter, virtualiter, vel formaliter ex natura rei, per ipsos Adversarios, idem cum Essentia; ergo Essentia distinguitur realiter à Paternitate & Filiatione. Etcertè si per impossibile tolleretur identitas realis inter prædicatum *communicari & Paternitatem*, non alio modo id fieret, quàm quòd verè independenter ab intellectu unum negari posset de altero sed per Virtualistas defacto potest; ergo defacto distinguuntur realiter, per consequens etiam Paternitas & Essentia. *Confirm. 2.* Relatio Patris ad Filium est Relatio realis, quia est actu existens independenter ab intellectu; ergo etiam distinctio Relationis ab Essentia, si est independens ab intellectu, & actu existens; est distinctio realis. *Confirmat. 4.* Relatio independens ab intellectu, est Relatio realis; atqui omnis distinctio unius ab alio importat aliquam Relationem eorum, quæ distinguuntur, ad invicem; adeóque distinctio independens ab intellectu (cujusmodi est distinctio virtualis) importat Relationem independentem ab intellectu; ergo & ipsa est distinctio realis. *Confirm. 5.* non minùs opponuntur *produci, non produci, communicari, non communicari*, quàm *producere & produci*, sed Pater distinguitur realiter à Filio, quia Patri, independenter prorsus ab intellectu, convenit *producere*, Filio *produci*, ergo etiam Paternitas & Filiatio distinguuntur realiter ab Essentia, si huic independenter ab intellectu convenit, *communicari, non produci*, illis respectivè, *non communicari, produci*. *Confirmat. 6.* Ex eo, quòd Filius independenter omnino ab intellectu *sit increatus*, Pater *non sit incarnatus*, intulerunt Patres contra Sabellium, Patrem & Filium distingui realiter; ergo etiam, si Essentia *communicetur*, Paternitas *non communicetur*, &c. independenter omnino ab intellectu, inferri potest, Essentiam realiter distingui à Paternitate. *Confirmat. 7.* Omnis distinctio intrinseca est exclusio identitatis intrinsecæ; atqui identitas intrinseca est identitas realis; ergo omnis distinctio intrinseca est exclusio identitatis realis; atqui identitas realis non excluditur nisi per distinctionem realem; ergo omnis distinctio intrinseca est distinctio realis. *Confir. 8.* Si Essentia & Relationes distinguuntur aliquomodo intrinsecè, seu à parte rei; ergo vera est propositio: *datur in divinis realiter distinctio intrinseca.* Sed quod realiter datur, est reale; ergo distinctio intrinseca est distinctio realis. *Confirmat. 9.* Aut distinctio virtualis intrinseca, vel formalis ex natura rei, est aliquid positivum, identificatum DEO: vel mera carentia identitatis virtualis, vel formalis ex natura rei. Si

pri-

primum; ergo est aliquid reale: nihil enim non reale identificari potest realiter alicui reali. Si alterum: ergo cùm identitas virtualis, vel formalis ex natura rei, sit identitas realis, etiam distinctio virtualis, vel formalis ex natura rei, erit distinctio realis, cùm eadem sit ratio oppositorum.

Resp. Virtualistæ: *Distinctionem realem esse distinctionem actu existentem à parte rei, in rebus divisis & divisibilibus: Virtualem, esse distinctionem, actu quidem existentem à parte rei, sed in re indivisibili.*

Sed contra 1. Esse aliqua realiter divisa, esse posse aliquid independenter ab intellectu affirmari vel negari de uno, quod non potest de altero, ut patet inductione, maximè in Patre & Filio in divinis: atqui de uno eorum, quæ distinguuntur virtualiter, potest affirmari vel negari aliquid independenter ab intellectu, quod non potest de altero: v. g. de Paternitate potest negari, *quòd communicetur Filio*, de Natura affirmari, *quòd communicetur*, ergo quæ distinguuntur virtualiter, sunt divisa realiter, adeóque distinctio virtualis est distinctio realis, cùm detur à parte rei in rebus divisis. *Contra 2.* Esse aliqua distinctio est formalissimè esse divisa: est enim distinctio ut sic, divisio ut sic; atqui, quæ distinguuntur virtualiter, verè intrinsecè distinguuntur; ergo etiam verè intrinsecè dividuntur. *Contra 3.* Quæ distinguuntur realiter, dividuntur realiter; ergo quæ distinguuntur virtualiter dividuntur virtualiter, sed quæ dividuntur virtualiter, dividuntur realiter, quia dividuntur independenter ab intellectu, & à parte rei; ergo distinctio virtualis, est inter divisa realiter, &c. *Contra 4.* Quia omnis Relatio, quæ existit independenter ab intellectu, datur in rebus divisis & divisibilibus; ergo etiam omnis distinctio, quæ datur independenter ab intellectu, datur in rebus divisis & divisibilibus. Atqui distinctio, quæ datur independenter ab intellectu inter res divisas, est realis, ut dictum est; ergo omnis distinctio independens ab intellectu (qualis est etiam Virtualis) est realis.

Respondent Formalistæ: *Distinctionem formalem ex natura rei, esse quidem realem lato modo, id est veram, non fictam, sed non esse realem presse, id est, inter plura, quorum unumquodque habeat propriam existentiam, vel subsistentiam.*

Sed contra 1. Si Relationes divinæ distinguuntur aliquomodo verè intrinsecè ab Essentia, etiam verè intrinsecè habebunt propriam existentiam, adeóq; distinguentur realiter, presse & propriè. *Ante. prob. 1.* Quia Relationes, ut contradistinctæ ab Essentia, verè & non fictè sunt aliquid actu, & non tantùm in potentia; quid est autem aliud existere existentiâ propriâ? 2. Ex eo colligunt Formalistæ aliqua existere existentiâ propriâ, vel subsistere subsistentiâ propriâ, quia independenter ab intellectu potest affirmari de uno, vel negari aliquid, quod non de altero: atqui de Relationibus & Essentia potest; ergo vel subsistunt subsistentiâ propriâ, quod non admittunt, vel existentiâ propriâ. 3. Ideo albedo existit existentia propriâ, quia potest terminare productionem, quam non terminat dulcedo; sed etiam Filiatio terminat productionem, quam non terminat Essentia; ergo. 4. Licèt Relationes subsistant unâ subsistentiâ absolutâ communi, in quantum realiter habent unam Essentiam, ut dicetur Artic. 4. subsistunt nihilominus præterea tribus Subsistentijs relativis proprijs, in quantum contradistinguuntur ab Essentia; ergo etiam licèt existant unâ Existentiâ absolutâ Essentiæ, existent præterea tribus Existentijs relativis proprijs, prout contradistinguuntur ab Essentia: præsertim cum Subsistentia, quâ talis, involvat formalissimè *Existentiam*, nimirum *per se*. *Contra 2.* Si materia existeret per existentiam formæ, vel Humanitas Christi per existentiam Verbi, ut volunt Thomistæ, adhuc distingueretur presse inter se, neque tanta inveniretur inter illa identitas, quanta inter Essentiam & Relationes; ergo ad distinctionem realem pressam non requiritur existentia singulorum propria. *Contra 3.* Si distinctio formalis ex natura rei est aliquomodo vera realis distinctio; ergo vera est propositio aliquo sensu Catholico: *Filiatio non est realiter DEitas, DEitas realiter non est Paternitas*, quod est contra Rhemense & PP.

Probatur 3. (Et est ulterior explicatio præcedentis probationis) Admissâ distinctione virtuali intrinsecâ, vel formali ex natura rei, tollitur in creatis & divinis, omnis, aut ferè omnis via probandi distinctionem realem. *Probatur.* Quia primò in creatis sic passim arguunt Adversarij: PP. docent verè & à parte rei, Verbum assumsisse humanam naturam & non Personam; ergo Persona est realiter distincta à Natura; quia affirmatio & negatio non possunt eidem simul convenire; atqui admissâ distinctione virtuali, vel formali ex natura rei, non valeret illatio: nam dici posset, naturam humanam ratione suæ perfectionis æquivalere brutis, & rebus inanimatis, & quod hæc faciunt per distinctam suppositalitatem, naturam humanam facere per indistinctam realiter, distinctam verò virtualiter, vel formaliter ex natura rei Personalitatem, adeòque assumi posse à Verbo naturam, non assumptâ personâ humanâ, quin hæc inter se distinguantur realiter. Similiter in divinis sic arguitur: Pater est producens

ducens, Filius productus; ergo distinguuntur realiter: producens enim & productum non possunt esse idem realiter, quia idem esset simul ab alio, & non esset. Iterum enim negari posset consequentia, & dici, in divinis sufficere, ut producens & productum distinguantur virtualiter aut formaliter ex natura rei: sicut per Adversarios sufficit, ut Paternitas, quæ non communicatur, & Natura, quæ communicatur, distinguantur virtualiter, aut ex natura rei. *Confirmat. 1.* Major realis oppositio, est majus signum distinctionis realis; sed oppositio contradictoria est oppositio realis maxima; ergo est maximum signum distinctionis realis; ergo si hæc non probat distinctionem realem (uti non probat, admissâ distinctione virtuali, aut formali ex natura rei) multò minùs eam probabit oppositio relativa, aut quævis alia. *Confirm. 2.* Propter quod unumquodque tale, & illud magis; atqui oppositio relativa probat distinctionem realem, propter oppositionem contradictoriam: nam ideo distinguuntur inter se relativa, quia aliàs sequerentur duo contradictoria; ergo magis oppositio contradictoria probabit distinctionem realem, aut si hæc non probat, nec oppositio relativa probat; atq; ita perit omnis via probandi distinctionem realem in divinis.

Probatur 4. Omnis distinctio provenit vel à limitatione, vel oppositione, ut Quæst. 2. de DEO Uno, ostensum est. Sed Essentia & Paternitas nec limitantur ullo modo intrinsecè (aliàs aliquomodo intrinsecè existerent imperfectè) nec opponuntur intrinsecè: non quidem contradictoriè, cùm utrumque sit positivum: non relativè, ut constat; non contrariè, quia non habent respectum ad subjectum commune tertium; ergo, &c. *Confir. 1.* Æquivalere rebus imperfectis, in quantum imperfectæ sunt, est imperfectio: sed per distinctionem intrinsecam Essentiæ & Relationum, æquivaleret DEUS rebus creatis, in quantum sunt imperfectæ: æquivaleret enim illis, in quantum inter se distinguuntur realiter independenter ab oppositione relativa; distinctio autem, quæ non fundatur, vel consistit in oppositione relativa, est imperfectio, quia oritur ex limitatione, ut dictum est; ergo per distinctionem intrinsecam DEUS esset imperfectus. *Confirm. 2.* Si Essentia & Relatio divina distingueretur realiter, sequeretur, ambas esse imperfectas realiter, quia distinctio illarum non fundaretur in oppositione relativa, adeòq; in limitatione reali; ergo etiam, si distinguantur intrinsecè (quocunq; demum modo vocetur illa distinctio) erunt imperfectæ intrinsecè, quia illarum distinctio, cùm non proveniat ab oppositione relativa intrinseca, deberet provenire ex limitatione intrinseca. *Confirm. 3.* Si Essentia distinguitur aliquomodo à Relatione intrinsecè sequitur, Essentiam divinam intrinsecè esse aliquomodo Ens incompletum, & in potentia, ipsas verò Personas esse aliquomodo compositas; ergo sequitur, illas esse aliquomodo imperfectas. *Probat. sequela antec.* Quia Essentia, ut intrinsecè distincta à Relatione, non est Persona, completúrque in ratione Personæ per Relationem intrinsecè distinctam, eique superadditam; & consequenter Persona componitur intrinsecè ex utraque, nimirum Essentia & Relatione; ergo Personæ sunt aliquomodo intrinsecè compositæ, Essentia verò divina est aliquomodo intrinsecè incompleta, & Ens in potentia. *Confirm. 4.* Si Essentia distinguitur aliquomodo intrinsecè à Paternitate, sequitur dari, aliquomodo intrinsecè duo Entia simpliciter prima, adeóq; duos DEos: nam primò Essentia, ut intrinsecè distincta à Paternitate, nihil supponit priùs se; similiter nec Paternitas: quia si aliquid supponeret, supponeret Essentiam, & ab illa profluere. Cùm autem id, quòd se habet intrinsecè, habeat se independenter ab intellectu, sequeretur Paternitatem profluere ab Essentia independenter ab intellectu. Cùm autem inter ea, quorum unum profluit ab alio independenter ab intellectu, detur vera & realis relatio, & consequenter realis distinctio, sequeretur, Essentiam realiter distingui à Paternitate, quod negant Adversarij. *Confir.* hoc ipsum: Vel Paternitas, ut intrinsecè distincta ab Essentia, est ab alio, vel à se. Si primum; ergo est ens creatum & imperfectum: Si alterum; ergo dantur intrinsecè plura Entia à se.

Probatur 5. Ideo per Adversarios Essentia distinguitur à Paternitate & Filiatione, quia Essentiæ convenit independenter omnimodè ab intellectu, *communicari*, Paternitati, *non communicari*, Essentiæ, *non produci*, Filitationi *produci*; hoc dici non potest; ergo &c. *Minor prob.* Aut ly *cõmunicari* distinguitur ab Essentia virtualiter, vel formaliter ex natura rei, vel non distinguitur. Si distinguitur; ergo *communicari* æquè potest negari de Essentia, sicut de Paternitate, quod falsum est etiam juxta Virtualistas & Formalistas. Si non distinguitur; ergo de quocunque affirmari potest Essentia realiter, potest etiam affirmari ly *communicari*. Sed de Paternitate potest affirmari realiter *Essentia*; ergo etiam, *communicari*: & ita vel falsum erit, quòd Essentia communicetur, vel quod Paternitas non communicetur. Similiter aut *produci* distinguitur virtualiter, vel formaliter ex natura rei à Filiatione, aut non distinguitur. Si distinguitur; ergo potest negari de Filiatione, quod negant adversarij. Si non

distin-

distinguitur, ergo sicut Filiatio realiter potest affirmari de Essentia, ita *produci* poterit affirmari realiter de Essentia, & ita vel falsum erit Filiationem produci, loquendo realiter, vel Essentiam non produci. *Confirm.* Si verum esset dicere: *Paternitatem realiter non communicari*, etiam verum esset *Paternitatem non esse realiter Essentiam. Sequela prob.* Essentia divina est idem realiter & virtualiter, vel formaliter, cum ly *communicari*; ergo de quo potest negari ly *communicari*; potest etiam negari Essentia divina. Sed de Paternitate verè negatur per se, quòd realiter communicetur, ergo etiam quòd realiter sit divina Essentia. Ex quo ulteriùs sequitur, Paternitatem esse realiter Essentiam, & non esse: esse, ut supponitur; non esse, quia de illa verè negatur, quòd realiter sit Essentia. Idem cum proportione applica Essentiæ divinæ, respectu *produci*.

Prob. 6. Omne quod convenit Naturæ, sub eadem ratione convenit Paternitati, & è contra. Nam sicut verum est: *Natura, in ratione Naturæ, communicatur*, sic verum est: *Paternitas sub ratione Naturæ communicatur*. Et sic verum est: *Paternitas sub ratione Paternitatis non communicatur*: ita verum est: *Natura sub ratione Paternitatis non communicatur*. Quòd verò uni conveniat, quod non convenit alteri, sub diversa ratione (v. g. quòd verum sit: *Naturam sub ratione Naturæ communicari, Paternitatem sub ratione Paternitatis non communicari*) non probat distinctionem virtualem intrinsecam, vel ex natura rei eorundem; ergo ex nullo capite distinguuntur intrinsè virtualiter. *Anteced. 1. pars probatur.* Si aliquid, quod convenit Naturæ, nullo modo, & sub nulla ratione convenit Paternitati, sequitur illa ipsa prædicata, quæ per Adversarios non distinguuntur virtualiter à Natura, distingui virtualiter à Natura. Sic enim arguo: Prædicatum: *communicari*, & prædicatum: *esse distinctum virtualiter à Natura*, non distinguuntur per Adversarios virtualiter à Natura: ostendo autem hæc prædicata distingui virtualiter à Natura, si nullo modo conveniunt Paternitati. Quia Naturæ & prædicato *communicari*, vel, *esse in distinctũ virtualiter à Naturæ* conveniunt contradictoria: Natura enim potest prædicari de Paternitate: *Paternitas est realiter Natura; communicari*, vel, *esse indistinctum virtualiter à Natura*, non potest prædicari de Paternitate: *Paternitas realiter communicatur, Paternitas est virtualiter indistincta à Natura*: hæc enim per se falsa sunt; ergo dicta prædicata distinguuntur virtualiter, & non distinguuntur à Natura. *Confirmat.* Si non est verum: *Paternitas sub ratione Naturæ communicatur*: *Natura sub ratione Paternitatis non communicatur*, *Filiatio sub ratione Naturæ non producitur*, *Natura sub ratione Filiationis producitur*, ergo veræ erunt contradictoriæ: *Filiatio sub ratione Naturæ producitur*, *Natura sub ratione Filiationis non producitur*, *Paternitas sub ratione Naturæ non communicatur*, *Natura sub ratione Paternitatis communicatur*. Cùm autem inter producens & productum, in ea ratione, in qua aliquid producit & producitur, detur distinctio, Filiatio sub ratione Naturæ debebit distingui realiter à Patre producente, & consequenter habere aliam Naturam. E contra, cùm id, quod communicatur in divinis sit idem cum eo, cui communicatur, debebit Natura sub ratione Paternitatis, sive Paternitas, esse idem realiter cum Filio, quæ omnia falsa sunt. *Probatur 2. pars Anteced.* Quia *communicari Naturam in ratione Naturæ*: *Paternitatem non communicari sub ratione Paternitatis*, non sunt secundùm se contradictoria, sed tantùm *communicari in ratione Naturæ*, *non communicari in ratione Naturæ*, ut ostendam Responsion. 4. ad 1. ergo hæc non arguunt distinctionem virtualem: hæc enim consistit in capacitate ejusdem rei, ad verificanda secundùm se contradictoria.

Prob. 7. Distinctio virtualis vel formalis ex natura rei consistit in hoc, quòd eidem rei indivisibili independenter ab intellectu conveniant contradictoria: *communicari, non communicari, &c.* Sed repugnat eidem indivisibili convenire contradictoria: est enim contra primum principium metaphysicum, & lumen Naturæ; ergo repugnat ista distinctio. *Respondent* aliqui repugnare in creatis, non in divinis, propter DEI infinitatem

Contra 1. Lumen naturæ, quando dictat, non posse convenire eidem contradictoria, abstrahit ab Ente finito & infinito. Et: *non posse idem simul esse, & non esse* non est prædicatum Entis finiti, sed Entis in communi, & est ultimum, ad quod in omni disputatione Adversarium adigere conamur (sive disputemus circa creata, sive divina) ut admittat aliquid esse, & non esse, quo admisso cessat omnis nostra ratio. *Contra 2.* Si DEO ratione infinitæ perfectionis suæ convenire possunt duo contradictoria; ergo dici poterit, DEUM existere, & non existere, esse incorporeum & corporeum, &c. Imò ut acutè Ricciolus, si DEUS est capax contradictoriorũ, ergo potest habere & non habere hanc ipsam capacitatem. *Contra 3.* Si per impossibile alicui Enti possent convenire contradictoria, faciliùs possent convenire Enti finito & creato, quàm infinito & increato: Ens enim infini-

finitum, est Ens simpliciter, id est, continens rationem omnem Entis; est Ens necessarium, sive tale, quòd necessariò est id, quod est, adeóque excludens essentialiter negationem sui Esse, quæ non militant pro Ente finito, minúsque esset inconveniens, hominem simul non esse hominem, quàm DEUM non esse DEUM, &c. Et certè quid difficilius lumini rationis potest videri, quàm rem & negationem rei identificari cum tertio, quod fit, si contradictoria conveniant eidem. Unde ulteriùs sequitur, rem illam, & negationem rei, aut identificari inter se, aut non identificari, cùm tamen identificentur uni tertio, quod utrumq; iterum est contra prima principia metaphysica. *Respondent 2.* Repugnare, ut eidem rei indivisibili conveniant contradictoria formalia, sive, ut maneant contradictoria, posse tamen convenire contradictoria secundùm se. *Rationem dant*: quia DEUS ratione infinitæ perfectionis æquivalet rebus distinctis realiter, quarum uni conveniat *communicari*, alteri *non communicari*. *Contra 1.* DEUS non potest æquivalere rebus creatis, in quantum sunt imperfectæ in quantum autem distinguuntur realiter, sunt imperfectæ, ut supra dictum est; ergo non potest æquivalere DEUS rebus realiter distinctis, in quantum talibus. 2. Tamdiu contradictoria manent formaliter contradictoria, quamdiu manet affirmatio & negatio ejusdem de eadem re indivisibili; sed *communicari*, *non communicari*, quando prædicantur de DEO, manent affirmatio & negatio, &c. ergo etiam manent formaliter contradictoria. 3. *Producere*, & *produci*, manent formaliter in DEO relativa, non obstante infinitâ DEI perfectione, & ideo nequidem in DEO convenire possunt eidem eodem respectu, *producere*, & *produci*; ergo etiam *communicari*, *non communicari*, *produci*, *non produci*, manebunt in DEO formaliter contradictoria. 4. *Esse*, *non esse*, *esse corporeum*, & *non esse corporeum*, &c. respectu DEI sunt formaliter contradictoria, quia sunt affirmatio & negatio ejusdem de eodem; ergo à pari. 5. Infinita perfectio DEI infert summam simplicitatem & identitatem in DEO: quo autem major est identitas, eò magis, ut ita dicam, incipiunt suam vim exercere contradictoria; sicut major distinctio magis enervat vim & oppositionem contradictoriam; ergo infinita perfectio DEI facit potiùs contradictoria secundùm se, respectu illius obtinere vim contradictoriorum, quàm ut præstet oppositum.

Prob. 8. Vel ratio Naturæ, & ratio Paternitatis distinguuntur aliquomodo intrinsecè, vel non. Si distinguuntur; ergo *communicari Naturam*, *non communicari Paternitatem*, non sunt contradictoria secundùm se, cùm cadant super intrinsecè distincta, & consequenter ex eo, quòd *Natura communicetur*, *Paternitas non communicetur*, non sequitur dari distinctionem virtualem intrinsecam, vel formalem ex natura rei, quæ per se consistit in capacitate contradictoriorum secundùm se; si non distinguuntur ullo modo intrinsecè; ergo iterum non datur inter illa distinctio virtualis intrinseca vel ex natura rei.

Prob. 9. Distinctio virtualis intrinseca, non est necessaria ad explicandum Trinitatis Mysterium; aliundè verò, ut Adversarij fatentur, est imperceptibilis; ergo admitti non debet. *Anteced.* constabit ex solutione objectionum. *Confirmat. 1.* Sicut in divinis verificantur quædam ad speciem contradictoria, ita in creatis; atqui in creatis non datur distinctio virtualis intrinseca; ergo neque in divinis. *Major patebit* ex *Resp. 1. ad 1. argumentum*. *Confirmat. 2.* Quia, ut testatur Antonius Bernald: de Quiros, usque ad Petri Hurtadi tempora, nemini Theologorum de hac distinctione somniavit. Quis autem dicet, tot Concilia, PP. & Theologos per tot sæcula non rectè explicuisse (quantum quidem explicari possunt) ea, quæ de Trinitate fides docet? Sæpe quidem apud D. Thomam & veteres Theologos invenitur, *distingui* quædam *re*, quædam *virtute*, seu *virtualiter*, alio tamen sensu: *distingui* enim *virtute*, significat apud illos, æquivalere pluribus distinctis, & per hanc æquivalentiam præbere fundamentum intellectui, illa diversimodè concipiendi, non autem æquivalere pluribus ad verificanda de se contradictoria, independenter ab intellectu, ut ponunt Adversarij. Addo, quòd licèt difficultates quædam in Mysterio Trinitatis occurrentes, per solam distinctionem rationis solvi non possent, adhuc ad distinctionem virtualem intrinsecam minimè esset confugiendum, ut alibi monui; sed satius esset, in re abstrusa ignorantiam fateri: explicari enim ignotum per æquè ignotum, paradoxum per æquè paradoxum, non est rem explicare. Ignotum est, quomodo eadem entitas possit *comunicari*, *non communicari*; *produci non produci* &c. Tu dicis, ideo posse, quia illa entitas distinguitur à se virtualiter, sive, quia est capax duorum contradictoriorum secundùm se. Sed nonne æquè obscurum est, quomodo eadem entitas possit esse capax contradictoriorum secundum se? ac, quomodo eadem entitas possit communicari, & non communicari? imò nonné hæc penitus, & formaliter sunt idem inter se? Denique certum videtur hunc modum explicandi, Gentilibus ingerere aversionem à fidei nostræ Mysterijs, tanquam sint rationi adversantia; apud

quos primum principium est: *non posse idem simul esse, & non esse.* Hinc ob eandem causam, ab omnibus ferè jam reijciuntur Theologi illi, qui simpliciter, & sine limitatione in divinis docuerunt falli illud syllogisticum principium: *Quæcunque sunt eadem uni tertio, &c.* & consequenter, cùm de divinis agitur, posse simpliciter concessis præmissis, negari consequentia; quia nimirum hic modus explicandi nostra mysteria, reddit aversos Gentiles, tanquam repugnantia doceamus principijs naturæ. Idem autem facere videtur distinctio virtualis intrinseca. Et verò ipsorum Virtualistarum conscientiam testor, nunquam eos, seclusis Fidei principijs distinctionem hujusmodi concessuros, sed uno ore clamaturos, eam lumini naturæ repugnare. Idem ergo dicet Gentilis, fidei lumine nõinstructº.

Prob. jam *3. pars*: *Quòd solâ ratione.* Et 1. quidem Authoritate: *Secundùm omnia unum sunt*, ait, Damas. lib. 1. fidei cap. 11. *Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, præter (si ita dicamus) ingignentiam, gignentiam & processionem. Ratione autem & Intelligentiâ hoc distinctum.* Statim autem distinguit proprietates Personales à DEItate. Et Athanas. Dialog. 1. de Trinitat. contra Anom. *Hypostasin*, ait, *& Essentiam esse aliud & aliud, non tamen ut rem aliam & aliam, sed quòd hypostasis aliud quoddã declarat, aliud verò Essentia; ut* (nota comparationem) *granum frumenti dicitur, & est tum semen, tum fructus, non ut res alia & alia: aliud enim declarat semen, aliud fructus, quoniam semen quidem futuræ culturæ semen est, fructus verò est præteritæ culturæ fructus.* Quæso te, distinguitúrne ratio seminis & ratio fructûs in grano frumenti virtualiter intrinsecè? an formaliter ex natura rei? an solâ ratione? nonné solâ ratione? atqui ita, ait, distingui Essentiam & Hypostasin in divinis Athanasius. Idem patet ex duobus Concilijs, Rhemensi, quod ait: *Naturam & Personam solùm dividi mathematicâ abstractione;* adeóque solâ ratione. Et Florent. Sess. 18. ubi Joannes Theologus nomine Latinorum: *Substantia*, inquit & *Persona re quidem idem sunt, secundùm autem intellectionis nostræ modum differre videntur: nam Persona ex Substantia proprietatibúsque consistit, quæ tametsi ratione, ac secundùm intelligentiam nostram differant, &c.* Cui annuit Marcus nomine Græcorum, inquiens: *Substantiam & Personam differre simpliciter, ut commune differt à proprio, ut magnus Basilius ad suum Fratrem Gregorium scribit:* & sess. 23. dicitur: *Pater indistinctè à Substantia percipitur, propterea, quod non re, sed solâ ratione Paterna hypostasis à Substantia sua sejungitur.* Et sess. 25. *Ne identitatem conjunctionémque divinæ Substantiæ distribuere, ac ipsam eandem Substantiam, &c. non autem solâ ratione ab hypostasibus & Personis differre, credere videamur &c.* Denique idem clarissimè D. Thomas: *Relatio ad Essentiam comparata, non differt re, sed tantùm ratione.* 1. part. p. 39. art. 1. ⊙ *Essentia & Persona in divinis differunt secundùm intelligendi rationem.* ibidem ad 2. *Manifestum est, quòd Relatio realiter existens in DEO est idem Essentiæ secundùm rem, & non differt nisi secundùm intelligentiæ rationem, prout in Relatione importatur respectus ad suum oppositum, qui non importatur in nomine Essentiæ.* Q. 28. art. 2. ⊙ *Nec dicant Virtualistæ*, horum omnium sensum tantùm esse, non dari inter Relationes & Essentiam distinctionem realem. *Contra* enim *est*: quia Concil. & PP. non tantùm negant distinctionem realem, sed etiam affirmant distinctionem *rationis & secundùm intelligendi modum*, & quidem *solam.* Vel ergo per distinctionem rationis intellexêre distinctionem virtualem intrinsecam, vel formalem ex natura rei, vel distinctionem merè per intellectum. Primum & secundum dici non potest, tum, quia distinctio virtualis intrinseca, vel formalis ex natura rei, non nisi improprijssimè, & æquivocè vocari potest distinctio *rationis*, & *secundùm intelligendi modum.* Præsumi autem non potest PP. & Concilia fidei dogmata declarare volentes, locutionibus hujusmodi uti voluisse; tum, quia si per distinctionem rationis, virtualem vel formalem ex natura rei intelligunt, falsum esset quod dicunt: *solâ ratione*, id est, virtualiter intrinsecè, vel formaliter ex natura rei distingui Relationes & Essentiam, cùm præterea distinguantur distinctione rationis extrinsecâ, quæ merè est per intellectum. Si secundum; ergo cùm dicant *solâ ratione* Essentiam & Relationes distingui, hoc ipso omnem excludunt distinctionem virtualem intrinsecâ, & formalem ex natura rei. *Prob.* idem 2. à sufficienti partium enumeratione. Quia Relationes neque distinguuntur ab Essentia realiter, ut constat ex Art. 1. neq; virtualiter intrinsecè, vel formaliter ex natura rei, ex jam dictis; alia verò species distinctionis non supereſt, nisi distinctio rationis; ergo. *Probatur. 3.* Quia hæc sola sufficit, & salvat summam identitatem, simplicitatem, unitatem in divinis, inter ea, ubi non datur oppositio relativa, quod non præstat ulla alia sententia.

Sed contra 1. Natura divina independenter ab intellectu communicatur Filio, Paternitas non cõmunicatur Filio, Paternitas generat, Natura non generat, Filiatio producitur, Natura non producitur, Personalitas Patris distinguitur à Personalitate Filij, Natura non distinguitur,

Na-

Natura subsistit in tribus Personis, Paternitas non subsistit in tribus Personis, Unio hypostatica respicit immediatè Verbum, non respicit immediatè Naturam divinam; ergo Naturæ & Relationibus conveniunt secundùm se contradictoria; ergo distinguuntur intrinsecè. Ad hoc argumentum respondet Ruiz de Trin. Disp. 15. Sect. 7. n. 4. Vading. de Incarn. Disp. 4. Dub. 7. §. 2. n. 92. alíque has & similes propositiones, ante omne opus intellectûs, esse simpliciter falsas. Addit Ruiz, eas involvere contradictionem. *Rationem dant*: Quia præveniendo nostros conceptus, non est in DEO *Natura* aut *Persona*, eo modo, quo in his propositionibus significatur, quia significatur *Natura*, ut præcisa à Personalitate, & *Personalitas* à Natura, quæ à parte rei non ita se habent. *Si dicas*: ergo etiam negandas esse has: *Filiatio ante operationem intellectûs producitur, Natura divina Filij non producitur* & consequenter veras esse contradictorias: *Filiatio ante operationem intellectûs non producitur, Natura divina Filij producitur*; adeóque Naturam divinam Filij distingui realiter à Natura Patris, cùm inter producens & productum detur distinctio realis. *Si* inquam *hoc dicas, Respondebunt Neg. Illat. quoad alteram ejus partem*, si illa propositio: *Natura Filij non producitur*, accipiatur merè neganter. Cùm enim verum sit *Naturam*, prout hâc propositione significatur, sive *Naturam*, ut præcisam à Personalitate, non dari ante operationem intellectûs, verum etiam est, *Naturam*. ut sic, non produci. Aliud est de propositione altera: *Natura ante operationem intellectûs communicatur, communicari* enim supponit, vel involvit *existere*; cùm ergo verum non sit *Naturam*, ut talem, ante intellectûs operationem existere, nec verum erit, *Naturam* ante operationem intellectûs communicari. Si verò dicta propositio: *Natura Filij non producitur &c.* accipiatur infinitanter, ut sit sensus; *Naturam divinam Filij, esse aliquid ante operationem intellectûs, quod non producitur*, admittent eam similiter esse falsam, propter eandem rationem: quia scilicet non datur ante operationem intellectûs *Natura*, prout hîc significatur, sive *Natura*, ut præcisa à Personalitate. Negabunt tamen ideò veram esse alteram: *Natura Filij producitur*, cùm non sit contradictoria alteri infinitanter acceptę, sed utraque sit affirmativa de subjecto non supponente.

Quidquid sit de hoc dicendi modo, quem ad præsens nec probo, nec improbo, *Resp.* aliter 1. & priùs suppono, in suppositis creatis tria posse considerari. 1. Naturam humanam specificam secundùm se. 2. Hæcceitates & individuationes Naturæ humanæ, quas suppono ex metaphysica non distingui, nisi ratione à natura humana specifica. 3. Personalitatem, seu suppositum, quod realiter distinguitur à Natura humana specifica, & ab hac Natura, seu ab hæcceitatibus & individuationibus. In suppositis verò divinis duo tantùm posse considerari. 1. hanc numero individuam Naturam. 2. Personalitatem à Natura divina individua indistinctam realiter. Cujus discriminis ratio est: quia Natura humana est ex se, per hæcceitates numero multiplicabilis, nec tamen exigit essentialiter esse actu multiplicata. Unde considerari potest semel secundùm se, ut præcisa ab hæcceitatibus, & iterum, ut contracta ad hæcceitates. Natura verò divina est essentialiter immultiplicabilis numero, adeóque præscindi non potest, saltem præcisione perfectâ & propriâ à singularitate & hæcceitate numerica, sive ab hac Natura. Ex quo ulteriùs patet, ita in divinis comparari unam Naturam numero ad tres Personalitates, sicut in creatis una Natura specifica ad tres hæcceitates, v. g. Petreitatem, Pauleitatem, Joanneitatem: nam sicut una Natura specifica est in pluribus individuis, & identificatur realiter cum illorum hæcceitatibus; si una numero Natura divina est in tribus suppositis, & identificatur Personalitatibus. Et hâc comparatione crebrò utuntur PP: nominatim Nyssen. l. de Fid. ad Simplic. & lib. de different. Essentiæ & hypostas. Justin. in exposit. Fid. Athanas. dial. 1. contra Macedon. & dialog. 1. & 2. de S. Trinit. Cyrill. Alexandr. l. 7. Thes. c. 1. & alij, docentes, quemadmodum in pluribus individuis humanis est una Natura humana, ita in tribus suppositis divinis esse unam Naturam divinam. Cùm autem hæc PP. testimonia non ita crudè intelligi possint, quasi non alio modo una Natura divina sit in tribus suppositis divinis, quàm una Natura humana in pluribus individuis humanis (constat enim ex ijsdem, & alijs PP. uti & Concilijs, Naturam divinam esse in omnibus Personis numero unicam & individuam, humanam verò in pluribus individuis humanis unam specie, & multam numero) necessariò sensus illorum est, quòd sicut in hominibus est aliquid commune, nimirum *una* & eadem *natura specifica*, & aliquid proprium, nimirum *hæcceitates* & *individuationes*; ita in Personis divinis sit aliquid commune, nimirum *una* & eadem *numero Natura*, & aliquid proprium, nimirum *Personalitates*. Eandem comparationem adhibet Div. Thomas Q. 9. de Pot. a. 9. ad 2. Et Q. 10. de Potent. a. 2. ad 12. ex Damasc. docens, tres Personas divinas ita ferè distingui, sicut plura individua unius speciei: *nisi quòd natura speciei per generationem multiplicetur in rebus creatis; processio autem in divinis est ad multipli-*

cationem hypostasum, in quibus Natura divina una numero inveniuntur. Et Q. 2. de Pot. a. 1. ad 3. ait: *In Filio ipsam Relationem Filiationis tenere locum omnium principiorum individuantium in rebus creatis, ipsam autem Naturam divinam tenere locum Naturæ speciei.* Similia habet ibidem de Paternitate artic 2. ad 5. Et de Relationibus divinis 4. contra Gentil. cap. 14.

Hoc ergo supposito *Resp. 1. retorquengo argumentum. Natura humana ante operationem intellectûs communicatur à Petro, Patre, Paulo, Filio* (Petrus enim homo verè generat Paulum hominem) *hæceitas Petri non communicatur* (aliàs Petrus generaret Petrum) *Petreitas generat, Natura humana non generat; hæceitas Pauli producitur à Petro, Natura humana non producitur à Petro, hæceitas distinguit Petrum à Paulo, Natura humana non distinguit; Natura humana existit in pluribus individuis, Petreitas non existit in pluribus individuis; Actio generativa terminatur immediatè ad hæceitatem Pauli, non terminatur immediatè ad Naturam humanam*; ergo Naturæ humanæ specificæ, & hæceitati Petri conveniunt contradictoria; ergo distinguuntur intrinsecè. *In forma disting. Anteced.* Natura divina ante operationem intellectûs communicatur Filio, Paternitas non communicatur, quoad rem significatam; conc. quoad modum significandi; neg. Ratio est: Quia sicut in creatis res significata per has propositiones: *Natura humana communicatur à Petro Patre, Paulo Filio, hæceitas Petri non communicatur*, non est aliud, quàm quòd Petrus Pater verè & realiter producat Paulum Filium, & quòd Paulus productus sit homo, sicut Petrus Pater; ita in divinis res significata per propositiones: *Natura divina à Patre comunicatur Filio, Paternitas non communicatur*, est: quòd Pater producat Filium, & Filius sit DEUS, sicut Pater, non tamen generet, sicut Pater. Quod utrumque datur ante intellectum absque contradictione. Similiter sicut priores propositiones significant Naturam humanam, ut præcisam à Petreitate, ita posteriores significant Naturam divinam, ut præcisam à Paternitate; & hoc modo neutræ sunt veræ ante operationem intellectûs: quia sicut in Petro, Patre à parte rei non datur natura, ut præcisa à Petreitate, sed datur res indivisibilis, nimirum, *hæc Humanitas*, quæ fundamentum præbet intellectui per conceptus inadæquatos distinguendi *Naturam humanam specificam* secundùm se, & *hæceitatem*, sive *Petreitatem*; ita in DEO Patre à parte rei non datur Natura divina, ut præcisa á Paternitate, sed datur res indivisibilis *DEUS Pater*, qui fundamentum præbet intellectui per conceptus præcisivos *hanc numero Naturam divinam* & *Paternitatem* distinguendi. Idem dicito ad propositiones reliquas, veras videlicet esse ante operationem intellectûs, quoad rem significatam, quoad modum verò significandi non nisi dependenter ab intellectu. Cùm enim omnes propositiones significent Naturam divinam, ut præcisam à Relationibus & Personalitatibus, quæ præcisio non datur ante operationem intellectûs, nulla illarum hoc sensu vera esse potest ante operationem intellectûs. Res tamen per illas significata vera est: nam sicut res significata per propositiones: *Petreitas generat Paulum, Natura humana non generat, Paulum*, est, *quòd humanitas Petri non generet, non autem omnis humanitas generet Paulum*; sic cùm dicitur: *Paternitas generat, Natura divina non generat*, res significata est: *Suppositum Patris generat, non omne Suppositum divinum generat*; Et similiter sicut res significata per propositiones: *Hæceitas Pauli generatur, Natura humana non generatur*, est: *humanitatem Pauli generari non omnem humanitatem generari*: sic cùm dicitur: *Filiatio generatur, Natura divina non generatur*, loquendo realiter, sensus est: *suppositum Fily generatur, non omne suppositum divinum generatur.* Et sicut per propositiones: *Hæceitas distinguit Petrum à Paulo, Natura humana non distinguit*, res, quæ significatur est: *Humanitatem Petri distingui ab humanitate Pauli, non autem omnem humanitatem distingui à Paulo*; ita res significata per propositiones: *Paternitas distinguit Patrem à Filio, Natura divina non distinguit*, est: *suppositum Patris distinguitur à suppositio Fily, non omne autem divinum suppositum distinguitur à Filio.* Rursus quemadmodum propositio: *Natura humana existit in pluribus individuis, Petreitas non existit in pluribus individuis*, realiter loquendo significat: *Humanitatem Petri esse individuum humanum unicum, humanitatem verò Petri, Pauli, & reliquorum hominum, non esse individuum unicum*; ita per propositionem: *Natura divina existit in pluribus Personis, Paternitas non existit*; significatur: *Patrem esse Personam divinam unicam, non esse tamen solum illum Personam divinam, sed etiam Filium & Spiritum S.* Item, sicut, realiter loquendo propositio: *Actio generativa Petri terminatur immediatè ad hæceitatem Pauli, non terminatur ad Naturam humanam*, non aliud significat, quàm quòd *actione, per quam generatur humanitas Pauli, non generentur aliæ Humanitates*; ita propositio: *Unio hypostatica respicit immedia-*

diatè *Verbum*, *non respicit immediatè Naturam divinam*, realiter significat: *Unionem quidem respicere Personam Verbi, illúdque unire, non autem unire Personas reliquas Patrem, & Spiritum Sanctum*: quæ omnia dantur à parte rei & ante operationem intellectûs.

Resp. 2. ad argumentum Neg. partem negativam illarum propositionum. Ratio est: quia hæc propositio (idem est de similibus negativis in præsenti materia) *Paternitas ante operationem intellectûs non communicatur Filio*, cùm sit negativa, est universalis, & negat totum, adeóque sensus est: *Res, quæ est Paternitas, nullo modo communicatur Filio*, quod falsum est, cùm Natura, quæ realiter est Paternitas, communicetur Filio. Aliud est de propositione altera: *Essentia communicatur Filio* ad hujus enim, utpotè affirmativæ, veritatem sufficit, quòd Essentia cõmunicetur Filio sub aliqua ratione, licèt non sub omni: est autem verissimum, rem, quæ est Essentia, sub aliqua ratione communicari Filio nimirum sub ratione Essentiæ.

Resp. 3. dist. illas propositiones Natura divina independenter ab intellectu communicatur Filio, &c. totaliter nego, aliqualiter; conc. Et: *Paternitas non communicatur*, totaliter; conc. aliqualiter; neg. & neg. conseq. Sic in creatis *animal Petri* est simile bovi, & *rationale* non simile bovi, nimirum aliqualiter, non totaliter; unde etiam nulla sequuntur contradictoria secundùm se, vel distinctio virtualis in homine. Ratio ulterior est: Quia sicut homo, seu animal rationale, per hoc est aliqualiter similis, aliqualiter non similis bovi, quia bos potest referri ad connotatum sensationis, sicut homo, non autem ad discursum, ad quem potest referri homo; sic in præsenti Pater, sive Natura & Paternitas, aliqualiter communicatur, aliqualiter non communicatur Filio, quia Pater producit Filium, & Filius potest referri ad quædam connotata, ad quæ Pater (v. g. ad Spiritum Sanctum, ad creaturas, ad carentiam dependentiæ ab alio, tanquam à causa) non tamen ad omnia, ad quæ potest referri Pater, v. g. ad Filium, ad carentiam omnis Principij, &c. Unde: *Essentiam communicari, Paternitatem non cõmunicari* reipsà idem est, quòd: *Patrem aliqualiter communicari, aliqualiter non communicari*. Quod iterum realiter nihil est aliud, quàm quòd Pater producat Filium, qui nullo penitus est diversus & distinctus à Patre, nisi quòd hic sit Pater, & generet, non generetur; ille, non sit Pater & non generet, sed generetur, & consequenter, quòd Pater producat Filium, qui potest referri ad pleraq; cõnotata, ad quæ Pater, non tamẽ ad omnia.

Resp. denique 4. *permisso toto Antec. Neg. Conseq.* Ratio est 1. Quia *Naturam communicari Filio*, *Paternitatem non communicari*, loquendo realiter & quoad rem per hos concipiendi & loquendi modos significatam nihil est aliud, quàm Filium produci à Patre in nullo diversum & distinctum à Patre, nisi quòd non sit suppositum generans, sicut Pater; sed generatum: hæc autem nè quidem secundùm se sunt contradictoria; sicut in creatis nè quidem secundùm se sunt contradictoria, quòd à Petro, natura humana communicetur Paulo, Petreitas non communicetur, quia hoc non est aliud, quàm quòd Petrus producat Paulum Filium in nullo diversum à Petro, nisi quòd non sit hæc numero humanitas, quæ Petrus. Ratio 2. est. Quia ad contradictoria secundùm se requiritur, ut sint de eodem, secundùm idem, ut tradit philosophus sive de eodem, eodem modo sumpto & sumibili, id est, de eodem & re & ratione ac pluribus diversis non æquivalente. Unde nec in creatis contradictoria sunt. *animal sentit*, *rationale non sentit*, ut docet Ruiz D. 15. S. 7. Cùm ergo hoc non contingat in his propositionibus: *Essentia communicatur*, *Paternitas non communicatur*, *&c.* (Essentia enim & Paternitas, licèt sint idem re, non tamen idem ratione, & licèt affirmatio & negatio sit de eodem, non tamen de eodem, eodem modo sumpto) sequitur, hæc non esse secundùm se contradictoria. Vide D. Thomam 4. contra Gentil. cap. 14. ubi docet, ad verificationem affirmationis & negationis ejusdem de eodem, sufficere distinctionem rationis ratiocinatæ; imo hoc ipso, quòd aliqua sic distinguantur, debere illis convenire affirmationem & negationem ejusdem. Neque obstat Philosophus 7. Topic. cap. 7. docens: *Quando aliqua sunt eadem, quæcunque de altero prædicantur, oportere etiam de altero prædicari*; intelligi enim hoc debet, de ijs, quæ sunt adæquatè idem, & re & ratione, vel quæ non differunt, nisi penès explicitum & implicitum, ut definitum & definitio, &c. Ratio est 3. Quia ad contradictoria non sufficit, ut affirmatio & negatio sit de subjecto eodem, sed requiritur, ut subjectum affirmationis & negationis sit idem adæquatè, & convertibiliter. Hinc non sunt contradictoria: *Homo est mortalis*, *anima non est mortalis*. *Animal est commune homini & bovi*, *rationale non est cõmune*; quia homo & anima, animal & rationale, non sunt idem adæquatè, & convertibiliter. Cùm ergo nec Essentia divina sit idem convertibiliter cum Paternitate vel Filiatione (nam licèt verum sit: *est Pater; ergo DEUS*, non tamen viciſſim: *est DEUS; ergo Pater*) non erunt contradictoria: *Essentia cõmunicatur*, *Paternitas non cõmunicatur*, *Filiatio producitur*, *Essentia*

non producitur, &c. Ratio est denique, Quia licèt quoad modum loquendi, harum propositionum altera : *Essentia communicatur, Paternitas non communicatur*, videatur esse positiva, altera negativa ; reipsâ tamen sunt ambæ positivæ, est enim idem, ac si dicas : *Essentia communicatur, Paternitas producit*, hæc autem non sunt contradictoria ; sicut non sunt : *Petreitas producit Paulum, natura humana communicatur Paulo.*

II. Vel à parte rei Pater se toto est idem cum Filio, vel se toto diversus à Filio, vel secundùm aliquid idem, secundùm aliquid diversus. Non primum : quia sic Pater esset Filius, neq; distingueretur à Filio, non etiam secundùm ; quia sic Filius non esset DEUS, sicut Pater, neque verum esset illud Filij ; *Ego & Pater unum sumus* : Si tertium : ergo datur aliqua intrinseca distinctio in patre. *Confirm.* Vel totum, quod est Pater, cummunicatur Filio ; & tunc Pater nullo modo distinguitur à Filio, vel nihil communicatur ; & tunc Filius nullo modo est unum cum Patre ; vel aliquid communicatur, aliquid non communicatur, & ita habetur intentum. *Resp. 1. retorquendo argum.* Vel à parte rei humanitas Petri est se totâ eadem cum humanitate Pauli Filij, vel est se totâ diversa ab illa, vel est secundùm quid eadem, secundùm quid diversa ; non primum : quia sic humanitas Petri nullo modo distingueretur ab humanitate Pauli Filij, non etiam secundum quia sic humanitas Pauli Filij non esset humanitas, sicut humanitas Petri Patris, neque essent unum specie. Si tertium ; ergo datur aliqua distinctio intrinseca in humanitate Petri, &c. *Resp. 2. directè* cum Vadingo disp. 4. de Incarnatione Dub. 7. §. 2. n. 95. Patrem à parte rei se toto esse non quidem diversum (diversitas enim distinctionem Naturarum ex communiore usu loquendi significare solet) sed distinctum à Filio : cùm enim Pater à parte rei sit entitas simplex & indivisibilis, si distinguitur (distingui autem Fides docet) se toto distinguitur ; Filium nihilominùs esse DEUM sicut est Pater, & vicissim. Nam sicut humanitas Pauli, licèt se totâ distinguatur ab humanitate Petri, est nihilominùs una specie Natura cum humanitate Petri ; ita licet Filius se toto sit distinctus à Patre, est tamen una numero Natura cum Patre, & vicissim. Ratio est : quia sicut unitas specifica Naturæ humanæ à parte rei nihil est aliud, quàm plures humanitates, ita in nullo inter se diversæ & discrepantes, ut fundent conceptum omnimodè eundem, nisi quòd de illis affirmari possit numerus Naturarum ; ita unitas numerica Naturæ divinæ à parte rei, non est aliud, quàm tria suppositа relativa, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, sive Generans, Genitus, Procedens, ita in nullo penitus discrepantes, & distincti, ut intellectui supervenienti, nullum prorsus præstent fundamentum diversorum vel dissimilium conceptuum, nisi quòd de illis possit affirmari numerus suppositorum, relativorum, Patris, Filij & Spiritûs Sancti. Unde quemadmodum in creatis multitudo numerica humanitatum, non obstat identitati & unitati earum specificæ ; ita in divinis pluralitas suppositorum relativorum non obstat unitati numericæ Naturæ divinæ. Ratio adhuc ulterior est, quia nos Divina non concipimus prout in se, sed per similitudinem creaturarum. Cùm ergo in creatis esse Patrem, Filium, non constituat Naturam, vel hanc Naturam, neque aliunde ex conceptu suo arguat distinctionem & numerum Naturarum, sed vel suppositorum tantùm (si Natura idem sit realiter cum supposito) vel Naturarum simul & suppositorum (si Naturæ à suppositis realiter distinguantur) ideò licèt in Divinis detur Pater, Filius, adhuc non multiplicatur numerus Naturarum, sed tantùm suppositorum relativorum. Quod autem in creatis ubicunque invenitur, *esse Patrem, & esse Filium*, inveniatur etiam numerus Naturarum, ideo est : quia in creatis *Natura & hæc Natura* distinguitur realiter à supposito, estque ut talis, & ut contra distincta à supposito, potens generare & generari. Unde cùm nihil realiter sumptum possit se ipsum generare, necessariò non tantùm suppositum gererans & genitum, sed etiam Naturæ suppositi generantis & geniti erunt plures numero. In divinis autem Natura est realiter idem cum supposito, quæ, ut talis & contradistincta à supposito, nec potest generare nec generari, ut Concilia docent, sed tantùm suppositum unum est generans, alterum genitum ; & ideò licèt ibi inveniatur, *esse Patrem & esse Filium*, non tamen invenitur numerus, nisi Personarum & suppositorum. Neque tamen ex his, quæ dicta sunt, putet me aliquis in ea esse Sententia, cujus fuisse Author videtur Clericus quidam in Francia, ut refert Anselmus lib. de Incarn. cap. 1. & 3. Trinitatem & Unitatem in Divinis non esse aliud, quam tres Res determinatas ad idem sapiendum & volendum ; multò minùs suspicetur, nos in Divinis non ponere nisi Unitatem per aggregationem, sicut tres Medici per aggregationem faciunt unum Collegium. Absit : sola enim consonantia Voluntatum & Intellectuum, non facit unicam Numero naturam, ut patet in tribus hominibus, qui essent physicè prædeterminati ad idem intelligendum & volendum : illi enim non essent unica numero Natura : quisque enim adhuc haberet Naturam realiter distinctam à suppositо,

to, & ab altera Natura generatam aut generabilem, adeóque non minùs distinctam à Natura altera, quàm suppositum à supposito. Nostra autem sententia ponit tria suppositа, non solùm idem sapientia, volentia, operantia, sed in nullo penitus prædicato inter se diversa & distincta, nisi quòd unum sit generans, alterum genitum, tertium procedens. Sicut autem hoc ipso, quòd à parte rei dentur plura individua humana in nullo penitus inter se diversa, nisi quòd de illis possit affirmari numerus naturarum, datur verissimè una specie Natura humana, vel una species naturæ humanæ; ita hoc ipso quòd dentur plura suppositа Divina, in nullo prorsus diversa. & distincta, ut diximus, datur verissimè à parte rei unus numero DEUS, sive Natura Divina. Et sicut, si Petrus poneretur in tribus locis, non essent tres Naturæ locatæ, sed unica numero ter locata, sive in tribus locis; quia nimirum Petrus in loco A in nullo penitus est diversus à Petro in loco B. nisi quoad existentiam in loco quæ existentia in loco est extrinseca Naturæ Petri; ita DEUS in tribus suppositis, non sunt tres Naturæ suppositatæ, sed unica numero, indivisa, & indivisibilis, ter suppositata, quia DEUS subsistens Paternitate, sive DEUS Pater in nullo penitus est diversus & discrepans à DEO subsistente per Filiationem, sive à DEO Filio, nisi quoad suppositum, quæ ratio suppositi in creatis (ad quæ relatè Divina concipimus) est extra Naturam. Atque adeò sententia nostra salvat unitatem strictam & numericam Naturæ in Divinis. Ex quo etiam patet alterum, nos in Divinis non ponere solam unitatem per aggregationem trium suppositorum, qualis est unitas trium Medicorum constituentium unum Collegium: tres enim Medici sunt unum Collegium per aggregationem, tum plurium suppositorum, tum Naturarum; Tria autem suppositа divina, sunt quidem una Trinitas per unitatem aggregationis trium suppositorum, sed simul unus DEUS per unitatem identitatis & numericam individuæ Naturæ. *Respond. 3.* Patrem & esse se toto distinctum à Filio, & se toto idem cum Filio, neutrum tamen totaliter; sicut homo se toto est similis & se toto dissimilis equo, sed neutrum totaliter. Ratio patet ex solut. 3. ad 1. argumentum. *Resp. denique:* Patrem & esse se toto distinctum à Filio, & idem cum Filio: cùm enim realiter sit simplex & indivisibilis, si distinguitur (ut distingui docet Fides) necessariò totus distinguitur; similiter si est idem (ut esse idem docet eadem Fides) necessariò totus est idem. Nec in hoc est contradictio, ut patet ex solut. 4. ad 1. *Atque ex his etiam patet ad Confirmationem Argumenti.*

III. Si res, quæ est Pater, vel Paternitas, communicatur realiter Filio, ut solut. 2. ad 1. dictum est; ergo Pater est realiter Filius; ergo non distinguitur à Filio. Nec dicas: Patrem non distingui à Filio, id est, Rem quæ est Pater, non distingui à Re, quæ est Filius; distingui tamen Patrem à Filio, id est, Rem illam, in quantum est Pater, ab illa Re, in quantum est Filius. Nam *contra* est: Iy *in quantum Pater, in quantum Filius*, est aliquid rationis, Pater autem distinguitur à Filio non solâ ratione, sed in re. *Confirm. argument.* Si verum est, quòd Paternitas communicetur Filio, ergo etiam, quòd Essentia generet vel generetur, quod est contra Lateran. cap. Damnamus. *Illa res* (nimirum Essentia) *non est generans, nec genita, nec procedens.* Iterum *retorquendo argumentum*: Si res, quæ est humanitas Petri, communicatur realiter humanitati Pauli, quando Petrus generat Paulum; ergo humanitas Petri est realiter humanitas Pauli & non distinguitur realiter ab humanitate Pauli. *Informa:* ergo Pater est realiter Filius, id est, Res, quæ est Pater, est Res, quæ est Filius; conced. idem enim numero DEUS est & Pater & Filius. Pater est realiter Filius, id est, Res, quæ est Pater in quantum est Pater, est Res, quæ est Filius, in quantum Filius; neg. Sic Natura humana specifica, in quantum est in hoc individuo humano, non est idem, sed distinguitur realiter à Natura humana, in quantum est in alio individuo; illa tamen Natura, quæ est in uno individuo, non distinguitur specie ab illa, quæ est in altero individuo, sed est una specie in ambobus. *Resp. 2. Neg. ultim. il. lation.* Ratio est: quia licèt in creatis (ut suppono ex Metaph.) distinctio consistat in negatione, id est, in carentia identitatis, in divinis tamen consistit in positivo, nimirum in oppositione relativa producentis & producti (nam hoc ipso, quòd Personæ divinæ intelligantur sibi relativè opponi, sufficienter intelliguntur distingui) ac proinde hæc propositio: *Pater non distinguitur à Filio*, est negativa, licèt ista: *Petrus non distinguitur à Paulo*, sit positiva. Cùm ergo propositiones negativæ sint universales, & negent totum, sequitur falsam esse propositionem: *Pater non distinguitur à Filio*, significat enim, Patrem nullo modo distingui à Filio, adeóque (cùm distinctio in Divinis consistat in Relatione producentis & producti) nullo modo referri ad Filium, & producere Filium. Quæ omnia falsa sunt: quia licèt non distinguatur & referatur in ratione Naturæ, distinguitur tamen & refertur in ratione Paternitatis. *Respond. 2.* Ergo Pater est realiter Filius aliqualiter; concedo. Juxta illud: *Ego & Pater unum sumus.* Est realiter Filius totaliter; nego. Ratio patet ex suprà dictis. *Similiter di-*

stinguitur alterum. ergo Pater non distinguitur realiter à Filio totaliter; concedo. aliqualiter; nego. *Resp. 3. Neg. utramque sequel.* Dico enim Patrem & realiter esse idem cum Filio, & distingui à Filio, in quo non est contradictio: tum, quia utraque propositio est affirmativa ex dictis; tum, quia licèt secunda esset negativa, prædicatum illarum non cadit supra idem subjectum eodem modo sumptum; nam: *esse idem cum Filio*, cadit super Patrem sumptũ, vel saltem sumibilem sub ratione Naturæ, *distingui à Filio*, cadit super Patrem sub ratione Paternitatis, tum denique: Quia Patrem esse realiter idem cum Filio, & eundem distingui à Filio reipsâ, & quoad rem significatam non est aliud, quàm Patrem producere Filium, in nullo penitus à se diversum, discrepantem, & distinctum, nisi quòd generetur, & non generet sicut Pater, quæ nullam continent contradictionem. Jam *ad Replicam contra primam solutionem Respond.* Patrem quidem distingui à Filio in re, sed hanc distinctionem, cùm sit conjuncta cum identitate amborum, non posse explicari à nobis, nisi per aliquid rationis, distinguendo in illis proprium aliquid, quò distinguuntur, & aliquid commune, quò sunt unum. 2. Ly *in quantum Pater*, est aliquid rationis, sed cum funtamento in re, quod fundamentum est ipsamet realis distinctio Patris à Filio; fundatur enim illa reduplicatio in Unitate trium suppositorum Relativorum, adeóque distinctorum. Denique dico illud: *DEUS in quantum Pater, in quantum Filius*, non est tantùm aliquid rationis, sed etiam rei: est enim idem, quod suppositum generans, & suppositum genitum, quorum unum æquè est per essentiam ac alterum, æquè infinitum, omnipotens, immensum, æternum, perfectum, &c. atque alterum, quod totum est à parte rei. Et consequenter cùm dicimus: *Rem, quæ est Pater, esse rem, quæ est Filius, Rem autem illam, in quantum est Pater, non esse illam Rem, in quantum est Filius*, sensus est: Illud suppositum, quod est generans, in nullo penitus cogitabili prædicato esse diversum & distinctum à supposito genito, nisi in hoc ipso, quòd unum sit Generans, & Ingenitum, alterum Genitum, non generans. Tandem *ad Confirm. Argument. Resp. conced. totum* in sensu supra dicto in 2. solut. ad 1. Quod non est contra Concilium: hoc enim loquitur de Essentia formaliter sumpta, quam, ut talem, ait, nec esse Generantem, nec Genitam, nec Procedentem, quod & nos dicimus: nam aliàs omnes Personæ deberent esse generantes, genitæ, procedentes: quia cùm Personæ singulæ involvant formaliter Essentiam, ut Art. sequente dicendum est, oporteret eas involvere, quidquid involvit formaliter Essentia.

IV. Si *Essentiam communicari, Paternitatem non comunicari, Filiationem produci, Essentiam non produci*, non sunt contradictoria, ut in 4. Solut. ad 1. dictum est; ergo neque erunt contradictoria: *animal Petri produci, rationale Petri non produci.* adeóque poterit animal Petri produci, rationale non produci. *Retorqueo*: si *Filiationem produci, Essentiam non produci* non sunt contradictoria formalia, ut dicunt Virtualistæ; ergo nec erunt: *Filiationem existere & non existere, produci animal, non produci rationale. In forma: Resp. Neg. Illation. Disp. est*: quia tam *animal Petri*, quàm *rationale* formaliter involvit ens productum ab alio, unde quoad hanc rationem sunt unum, non distincta; ac proinde non potest de uno negari *produci*, de altero affirmari: sicut quia homo & bos involvunt formaliter, animal, & sunt unum formaliter quoad rationem animalis, non potest de uno negari, de altero affirmari *animal.* Essentia divina autem & Filiatio, licèt sint unum ratione quoad reliqua, in hoc distinguuntur, quòd Filiatio ut talis, importet originem ab alio, non item Essentia, quà talis, & ideo distinguuntur quoad *produci*, non quoad alia, potestque de uno affirmari *produci*, negari de altero; licèt alia, quæ affirmantur de uno, etiam debeant affirmari de altero; ac ita non sunt contradictoria: *Essentiam communicari Paternitatem non communicari*; quia non sunt de eodem, eodem modo sumpto, seu de eodem, ratione; sunt autem contradictoria: *animal Petri produci, rationale non produci*, quia sunt de eodem, etiam ratione: *animal* enim *Petri*, & *rationale* in ratione Entis producti sunt idem, non diversa. *Disp. est 2.* quia *animal Petri* & *rationale Petri* convertuntur invicem, & per consequens mutuò secum connectuntur; implicat proinde *animal Petri* produci & existere, non produci & non existere *rationale*, aut è contra, non quidem propter immediatam & formalem contradictionem, sed propter mediatam & virtualem: sequeretur enim exinde: *animal Petri* connecti cum *rationali Petri*, & non connecti, quæ essent contradictoria immediata & formalia. Essentia autem divina & Paternitas non convertuntur nec connectuntur mutuò, Unde nec mediatam nec immediatam includunt contradictionem. *Dispar. 3. est*: quia *animal Petri produci, rationale Petri non produci*, loquendo realiter aliud non est, quàm *Petrum produci, Petrum non produci*, quæ haud dubiè est contradictio; at *Essentiam divinam comunicari Filio, Paternitatẽ non comunicari*, idem est in re, quòd Filium produci à Patre in nullo penitus diversum, & distinctum à Patre, nisi quòd non sit generans & ingenitus sicut Pater:

Si-

Similiter *Filiationem produci, Essentiam non produci* idem est, quod *Filium produci; non omne suppositum divinum produci;* quæ non sunt contradictoria.

V. *Natura divina est unica independenter ab Intellectu, Persona non est unica; Persona est triplex, Natura non est triplex, Personæ divinæ sunt una Natura, Personæ non sunt una Persona*; ergo adhuc contradictoria secundùm se, & distinctio virtualis intrinseca, vel formalis ex Natura rei. *Retorquetur argumentum. Natura humana specifica est unica, Individuatio seu hæceitas non est unica; Individuatio est multiplex, Natura specifica non est multiplex; Individua humana sunt una Natura specifica, Individua humana non sunt unum Individuum;* ergo, &c. *In formâ Respondetur* ijsdem modis, quibus ad primum argumentum responsum est. Quod, si argumentum aliter formes dicendo: DEUS à parte rei est unicus, non triplex, Persona non est unica sed triplex, tunc præter illos respondendi modos: *Respondetur.* DEUS est à parte rei unicus suppositò; nego. Naturâ; conced. Et: Persona non est unica, sed triplex, suppositò; conc. Naturâ; neg. Quod non est aliud dicere, realiter loquendo, quàm DEUM esse tres Personas, in nullo penitus discrepantes inter se, & distinctas, excepto, quòd de una possit affirmari, unam esse Ingenitam & Generantem; de altera esse Genitam, non Generantem; de Tertia, nec esse Genitam, nec Generantem, sed Procedentem. Sicut tu dicere debes, Naturam humanam specificam esse unicam specie, non numero, & similiter individuationem non esse unicam numero, esse tamen unicam specie. Quod non est aliud dicere, quàm Naturam humanam esse plura Individua in nullo penitus inter se diversa, & discrepantia, nisi quòd de uno possit affirmari esse hoc, v. g. A, de altero non esse hoc, sed illud, v. g. B. *Quòd si instes*; Naturam divinam esse intrinsecè idem cum suppositò; ergo si DEUS est unus Naturâ, eundem debere esse unum suppositò, aut si est triplex suppositò, debere esse etiam triplicem Naturâ. *Instabo* & ego: Natura humana specifica est intrinsecè idem cum hæceitate, ergo si Natura specifica est unica, etiam hæceitas erit unica aut si hæc est multiplex, etiam illa erit multiplex. *In formâ verò Resp. 1.* aliquo ex 4. modis in solut. 1. argumenti allatis. *Resp. 2.* Natura divina intrinsecè est idem cum suppositò unico; neg. est idem cum suppositò triplici; conced. & nego. conseq. Natura enim divina est intrinsecè Trinitas Personarum, sive est Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. Ex quo tamen non inferas singulas Personas divinas, esse Naturas divinas, vel DEOS inadæquatos, & consequenter tres Personas esse tres Naturas, vel tres DEOS inadæquatos, aut certè nullam Personam divinam seorsim sumptam esse perfectè & perfectum DEUM: nam sicut Natura Petri, Natura Pauli, Natura Joannis, non sunt tres species humanæ inadæquatæ, sed omnes una species humana, trina in individuis; ita tres Personæ divinæ, non sunt tres Naturæ vel Dij inadæquati, sed omnes unus numero DEUS, trinus in Personis, sive est unus DEUS ter subsistens, sicut ibi est una species humana, ter hæceitata, seu individuata. Et sicut Natura Petri est perfecta & perfectè Natura humana, id est tota & adæquata, licèt non sit humana Natura totaliter, id est omne illud, quod à parte rei est Natura humana (Natura enim Petri, non est Natura Pauli, Joannis, quæ tamen & ipsæ sunt Naturæ humanæ) ita Pater est perfectè & perfectus DEUS, id est totus & adæquatus DEUS, licèt non sit DEUS totaliter, id est, omne illud quod realiter est DEUS: realiter enim etiam Filius est DEUS. Ratio ulterior est, quia sicut Petrus dicitur perfectus & perfectè homo, quia habet totum à parte rei, quod significamus per vocem *homo*, nimirum, quia est entitas potens sentire & ratiocinari; ita singulæ Personæ sunt perfectus & perfectè DEUS, quia singulæ habent totum realiter, quod significamus per vocem *DEUS*, nimirum, quia singulæ sunt Ens per Essentiam, infinitum Optimum &c.

VI. DEUS revelavit *Naturam divinam communicari Filio, Paternitatem non communicari;* sed DEI revelationes non sunt de nostris conceptibus, sed de rebus; ergo *communicari, non communicari* conveniunt Naturæ divinæ, & Paternitati, independenter ab intellectu; ergo secundùm se contradictoria; ergo distinguuntur intrinsecè. *Confirm.* 1. Quia aliàs eludere possemus, omnes revelationes, & dicere *septem esse Sacramenta, Patrem producere, Verbũ produci* &c. sed secundùm nostrum modum concipiendi, non autem secundùm rem. 2. Si DEUS revelat res, prout substant nostris conceptibus, ergo poterit de se revelare, quòd sit corporeus, quia nos illum concipimus ad instar rei corporeæ. *Resp.* loquendo realiter, DEUM non aliud revelâsse, quàm quòd Pater producat Filium, & quòd Filius sit idem numero DEUS cum Patre. Quod ut Concilia & Patres aliquantum ad captum & conformiter ad principia Philosophica explicarent, distinxerunt in Patre *aliquid commune*, quod vocant *Naturam* & *aliquid proprium*, nimirum *Paternitatem*, &c. sicut ijdem PP. in creatis distinguere solent in Petro *aliquid commune*, nimirum *Naturam humanam secundùm se*, & *aliquid proprium*, nimirum *hæceitatem, individuationem, Petreitatem*,

tem, non quòd hæc, ut in se sunt, distincta sint, sed prout subsstant nostris conceptibus: loquimur enim de rebus, prout eas concipimus, adeóque de ijs, quæ distinguimus per conceptus, loquimur tanquam de distinctis. Unde *Respond. 2. ad Min.* Revelationes DEI esse quidem de rebus verè in se existentibus, modo tamen nobis accommodato & congruo. Quia ergo Divina, imò & creata pluribus æquivalentia, solemus concipere conceptibus præcisivis, & inadæquatis, ideo DEUS accommodans se nostro captui, revelavit Divina, prout subsstantia nostris conceptibus. Hinc etiam prædicata positiva, passim revelat per negationes, & attibuta, quæ in se sunt res unica, per modum perfectionum plurium, quia scilicet nos ea aliter concipere non possumus. *Resp. 3.* ergo *communicari & non communicari* conveniunt Naturæ divinæ & Paternitati, independenter ab intellectu, quoad rem significatam; conc. quoad modum significandi; neg. Item: *communcari aliqualiter, & aliqualiter non communicari*, conveniunt Naturæ divinæ & Paternitati &c. conc. *comunicari totaliter & non communicari*, vel, *totaliter non comunicari*, & *communicari*; neg. Ratio patet ex 1. & 3. solutione ad 1. *Resp. 4.* permissis reliquis; *Nego ultim. Conseq.* ostensum est enim pluribus modis in 4. solutione ad 1. *comunicari Naturam*, & *non communicari Paternitatem*, non esse de se contradictoria. *Ad 2. Confir. Nego sequel. Disp. est*: quia in alijs objectis revelatis, res, quæ per modum plurium revelantur, possunt aliunde esse, & sunt realiter plures, ut septem Sacramenta; hìc autem est revelatio de re, quam & ex ratione, & revelatione alia DEI, scimus omnino simplicem; nimirum Personam Patris, vel Filij, adeòque, dum illa revelatur per modum rei compositæ, vel plurium (Paternitatis videlicet, & Essentiæ) illa pluralitas non est intelligenda tenere se in objecto secundùm se, sed ut subsstante ordinario nostro modo concipiendi. *Ad 2. Confirmat. Respond.* 1. non rarò defacto DEUM revelâsse in Scriptura se, & perfectiones suas per modum rerum corporearum, putà oculorum, aurium, manuum, pedum, &c. ut se captui nostro accommodaret. *Resp. 2. Neg. Conseq. Dispar. est*: quia in Divinis verè dantur tres Personæ, quæ sunt unus numero DEUS, adeóque datur fundamentum concipiendi in Patre *aliquid commune*, nimirum *Naturam, aliquid proprium*, nimirum *Paternitatem*, & distinguendi rem indivisibilem formaliter, seu ratione; atque adeò potest DEUS quoad hoc se revelare, prout subsstant nostris conceptibus; non datur autem in DEO fundamentum concipiendi illum corporeum: quia *corporeum* est prædicatum significans rem, ut in se; cùm ergo DEUS non sit corporeus in se, non potest verè concipi, aut revelari tanquam corporeus; *Paternitas* autem & *Natura*, ut talis, non significant DEUM, ut in se, sed prout imperfectè à nobis concipitur.

VII. DEUS & BB. absque omni præcisione vident Essentiam communicari, Paternitatem non communicari, &c. ergo independenter ab intellectu nostro, Essentia communicatur Paternitas non communicatur. *Respond.* 1. DEUM & BB. videre hæc quoad rem significatam: vident enim reverâ id, quod nos Fides docet, & quod his conceptibus concipimus; non vident tamen id, quoad modum significandi, quo illud nos concipimus, quia reverâ conceptus dicentes Essentiam communicari, Paternitatem non communicari, sunt conceptus præcisivi, qui non dantur formaliter in DEO & Beatis, sed tantùm æquivalenter, in quantum illorum conceptus simplex, clarus, unicus, æquivalet nostris pluribus obscuris, componentibus, dividentibus, præscindentibus. *Resp. 2. Nego* alteram partem *Antec.* Ratio patet ex solutione 2. ad primum. *Respond. 3. Transeat* totum in sensu dicto in tertia & quarta solutione ad primum. Ex quo tamen nulla sequuntur contradictoria secundùm se, & distinctio virtualis intrinseca, ut patet ex allatis ibidem.

VIII. Quidquid sit de distinctione virtuali, vel formali ex natura rei, saltem admitti debet major distinctio in Divinis, quàm rationis ratiocinatæ; ergo. *Anteced. probat.* Paternitas identificatur Essentiæ, & tamen Essentia identificatur realiter Filiationi, non autem Paternitas; hoc autem plus est distingui Essentiam & Relationes, quàm ratione, ut patet in animali & rationali Petri, quæ distinguuntur ratione, & tamen animal non potest idendificari rationali, & hoc, risibili, & nihilominus animal & rationale distingui realiter inter se; ergo. *Confir.* Si Paternitas & Filiatio distinguuntur tantùm ratione ab Essentia, ita distinguuntur, sicut admirativum & risibile non possunt distingui inter se realiter, quia distinguuntur tantùm ratione ab uno tertio, nimirum animali rationali; ergo & Paternitas, & Filiatio distinguuntur ob eandem rationem, non nisi ratione. *Retorqueri* iterum potest *argumentum* in natura humana specifica & individua: Natura enim individua Petri identificatur realiter Naturæ humanæ specificæ, & tamen Natura humana specifica identificatur realiter Naturæ individuæ Pauli, non autem Natura individua Petri. *In forma Neg. Anteced. Ad probat. Minor. Resp.* 1. modis supradictis in solutione ad 1. *2. Nego Minorem.* Essentiam enim identificari Paternitati & Fili-

Essentiam enim identificari Paternitati & Filiationi, non autem Paternitatem & Filiationem inter se, loquendo realiter; non est aliud, quàm Patrem & Filium non esse ullo modo inter se diversos, aut distinctos, nisi quòd Pater generet, Filius non generet: ad hoc autem salvandum non requiritur major distinctio, quàm rationis, sicut ad hoc, ut humana Natura Petri & Pauli non sint in ullo diversæ & distinctæ, nisi quòd una sit Petri, altera Pauli, non requiritur major distinctio, quàm rationis inter Naturam humanam specificam & Petreitatem ac Pauleitatem. *Ad ulteriorem probationem Neg. paritas.* Quòd enim animal non possit distingui à risibili, quibus identificatur rationale, ratio est: quia nec animal, quà tale, nec Natura, vel suppositum, quod est animal, opponitur relativè risibili, ut tali, aut Naturæ, vel supposito, quod est risibilitas. Paternitas autem & suppositum Patris opponitur relativè Filiationi & supposito quod est Filius, & ideo illa oportet distingui realiter, licèt non distinguantur nisi ratione ab Essentia: sicut hęcceitas Patris distinguitur realiter ab hæcceitate Pauli Filij, licèt non distinguantur nisi ratione à Natura humana specifica. *Hinc patet ad Confirm. Neg.* enim *Minorem.* Ideo præcisè non distingui admirativum & risibile realiter inter se, quia non distinguuntur, nisi ratione, à tertio, nimirum animali rationali; sed quia non opponuntur sibi relativè sicut Pater & Filius.

Artic. III. *An Essentia divina involvatur formaliter in Relationibus, & Relationes in Essentia.*

Resp. Essentiam involvi formaliter in Relationibus, non vicissim. Prob. 1. Pars. Quia prædicata superiora & communia sunt de conceptu inferiorum & propriorum, ut animal de conceptu hominis, ens de conceptu differentiarum, &c. Sed Essentia divina comparatur ad Relationes divinas, ut tales, tanquam forma quædam communis & universalis; ergo &c. *2.* Concreta non possunt prædicari de abstractis, vel abstracta de concretis, vel abstracta de abstractis, nisi unum illorum includatur, saltem implicitè in conceptu formali alterius. Hinc vera est prædicatio: *Rationalitas est ens*, non verò: *animalitas est rationalitas*, quia ens transcendit rationalitatem, non autem animalitas; atqui Concilia & PP. passim prædicant Relationes divinas, de Essentia divina, tam in abstracto, quàm in concreto, ut videre licet apud Montoyam Disput. 13. Sect. 1. n. 10. Et quidem loquuntur in sensu formali, & reduplicativo, ut patet ex Athanasio Orat' contra Gregales Sabellij: *Universa*, inquit *plenitudo & integritas DEItatis est Pater ut Pater, universa item plenitudo DEItatis est Filius, ut Filius* &c. ergo cum Essentia divina non involvat formaliter Relationes, ut brevi dicetur, necessariò Relationes includent formaliter Essentiam. 3. Pater, Filius, includunt formaliter Essentiam, ut nemo dubitat; ergo etiam Paternitas & Filiatio, cùm in divinis nihil includant ampliùs concreta, quàm abstracta illorum, ut DEUS, & DEItas, &c. 4. In divinis non datur compositio, ne quidem rationis propriè dicta: perfectior enim est simplicitas, quæ non tantùm excludit compositionem realem, sed etiam nullum fundamentum præbet compositionis rationis; atqui si nec Essentia Relationes, nec Relationes involverent formaliter Essentiam, sequeretur, dari compositionem rationis in divinis: nam quævis Persona divina componeretur ex Essentia communi, & Relatione propria; ergo, &c. 5. Paternitas, Filiatio divina, formaliter involvunt Ens reale; atqui non ens creatum, nec ens in communi; ergo increatum, adeóque Esse, seu Essentiam divinam, prout in simili Quæst. 2. de DEO Uno, arguebamus. 6. Paternitas & Filiatio sunt idem cum Essentia divina modo perfectissimo, ergo non solùm realiter, sicut animal & rationale, sed etiam essentialiter, sicut rationale & ens.

Probatur 2. pars 1. ex Florent. & Lateran. in quibus dicitur: *Patrem communicâsse totam Essentiam Filio, non verò Relationem, Essentiam neq; esse generantem nec genitam, nec procedentem, &c.* quæ vera non essent, si Relationes involverentur in Essentia formaliter. 2. ex Aug. 5. de Trinit. c. 6. ubi ait: *Relationes non prædicari de DEO substantialiter*, seu essentialiter. Et 7. de Trinit. c. 2. & 4. ait: *aliud in Patre esse Patrem, aliud esse DEUM, seu esse simpliciter, &c.* Quibus consonant alij PP. dum docent, Relationes esse circa substantiam divinam, esse differentias intellectas extrinsecùs, esse Naturæ divinæ accidentia, &c. 3. Quælibet Persona divina involvit formaliter divinam Essentiam: quælibet enim Persona est formaliter verus DEUS, constátq; formaliter ex Relatione & Essentia divina, ut docet Flor. Sess. 19. sed nulla Persona divina involvit formaliter tres Relationes: nulla enim Persona est Trinitas, neque Filius est Pater, & Spiritus S. vel Pater Filius &c. ergo. 4. Quælibet Persona est verus, perfectus, integer DEUS ut docent Concilia & PP. unde etiam de qualibet divisivè prædicatur divina Essentia; ergo si Essentia divina importat formaliter Relationes, quævis Persona erit omnis divina Relatio, quod falsum est. 5. Es-

sen-